

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. X kor. Egy hóra. X kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
MEGEDŐS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KROVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Piacz-utca 47. és 48. szám.

Hetvennyolc év.

Debreczen, augusztus 17.

Egy nagy darab história elevenedik meg holnap, amikor áhitatos imákat rebegnek a templomokban a király életéért. Ferencz József uralkodása és Ausztriának ujkori történelme egészen összekapcsolódnak s így a közös uralkodó születésének évfordulója mindenkor alkalmas volt az elmélkedésre.

A hetvennyolcadik évfordulót a másik ország foglalta le magának. Ausztria a mostani jubilaris esztendőnek legfényesebb napjával szánta aug. 18-át s az amugy is ragyogó ünnepséget odaát az ágyuk dörgése fogja fenségessé avatni. Az osztrákok méltán örülnek s az ágyuk joggal dörögnek bele az ünnep zajába. De nekünk, magyaroknak kevés közünk van az odaát folyó ünnepekhez, éppen, mert mi értjük meg legjobban, mért ürülnek az osztrákok és mért menydörögnek az ágyuk. Hatvan évvel ezelőtt az ágyuk dörgése közben ült ősei trónjára a Habsburgok ifju sarja, aki azért lett oly fiatalon a nagy birodalom ura, mert el kellett némitani az új életre támadt magyar nemzeti öntudatot.

A trónváltás, a trónöröklés rendjében történt ugrás ellenünk kellett s az ágyuk csöveit a harcra kelt nemzeti függetlenségünk szívének szegezték. Egy évig tartó szakadatlan harcok után az idegen invázió elérte azt, a mit a császár ágyui nem tudtak elérni: megszilárdult a debreczeni függetlenségi nyilatkozattól megingatott trónus és a császár édes gyermeke tovább is Ausztria maradt.

Az ifjúból azóta aggastyán lett s a hosszú élet tapasztalatai nyomán megváltozott egyéni tulajdonságok megszerették az uralkodónak a népek szeretét. A trón alapja azonban ma sem a népek szeretete, hanem a hadsereg hűsége, amely — senkisem tagadja — tántoríthatatlannak bizonyult. De a természetes alap mégis amaz és a történetírók jóleső érzéssel fogják megörökíteni Ferencz Józsefnek azt az érdemét, hogy élete alkonyán fölismerve

ezt az igazságot, a népek szeretetével igyekezett megerősíteni uralkodói székét. A legfőbb hadurból, az ágyuk birodalmának korlátlan urából a népjogok atyja lesz s a hetvenkilencedik születésnapon a jogozott nép örömrivalgása tul fogja harsogni az ágyuk dörgését.

A debreczeni püspökválasztás.

A klerikálisok karmai. — Kormánypárti képviselők értekezlete. — Mezőssy államtitkár üzenete. — A szatmári főispán levele. — Félmillió elválasztási alap. — Bali Mihály szerepe. — A szavazás eredménye.

Mielőtt a püspökválasztásra vonatkozó és a kezemben levő adatok alapján hitelesnek tekintendő szavazati arányszámot bemutatnám, engedje meg a mélyen tisztelt szerkesztőség, hogy a részemre fentartott joggal élve, röviden néhány megjegyzést tegyek a „Debreczen” aug. 12-iki számában „Rágalmak” cím alatt megjelent közleményre.

Az a megítéltetés éri, hogy nevezett lap velem is gorombáskodott. Ez mutatja ennek a lapnak sülyedését, hogy gorombáskodása csak megítéltetés, dicsérete pedig megszegyenítés. Szemenszedett rágalomnak nevezi azon állításomat, hogy a kormány beleavatkozik a püspökválasztás dolgába, valamint azt is, hogy a Wekerle-Apponyi kormánynak klerikális hajlamai volnának.

Elő izben ez utóbbi állítására reflektálok — sok más mellett — s rá mutatok először az 1907. évi XXVII-ik törvények 35 ik ugynevezett szerzetes §-ára, másodsor azon pápai enciklikára, mely a polgári házasság törvénye által megkötött vegyes házasságot törvénytelen házasságként vezetendőnek rendeli el, nem tekinti a házasságot másnak, mint ágyasságnak és az ilyen házasságból származott gyermekeket fattyuknak. A kormány e hazánk alkotmányos életébe mélyen benyúló illetéktelen beavatkozást türi, annak törvényes jogánál fogva leendő visszautasítására semmi komolyabb lépést nem tett. Kérdem, nem klerikalizmus-e ez? nem megcsufolása-e ez a szabadelvűségnek? De mennyi esetet tudnánk még felsorolni, azonban izelítőnek talán elég ennyi is.

Cikkem azon részével foglalkozván a „Debreczen”, melyben rámutattam arra, mily veszedelem az, ha a kormány a mi püspökválasztási ügyünkbe beleavatkozik,

ugy tesz, mint a tolvaj, aki totten kapatván, maga ordit legjobban, hogy „fogjátok el!” A „Debreczen” is legjobban igyekszik a kormány e ténye által mindenesetre bekövetkező veszélyre rámutatni s nem osekély fuffanggal a püspökválasztásnál mostani szövetségait a katolikus világi és egyházi urakat és főurakat védelmébe veszi, mintha ezeknek a beavatkozása és önkormányzati területükön belüli való tényleges működése nem kevésbbé veszedelmes volna, mint amaz!

Az írójára és az általa szolgáló kormányra valóban rávalló agyafurtsággal felszólit, hogy nevezem meg a konkrét tényeket és egyéneket, hogy következék az elengedhetetlen megtorlás. — Eppen ez a kifejezése az, amiért a személyeket meg nem nevezem, mert jól tudom, hogy a korteskedésért az elért sikerhez képest minden tényezőnek meg lesz a jutalma, de ama szerencsétlenek, kik elég ügyetlenek voltak káros közbelépésüket el nem titkolni, vett utasításukat kifecsegni és mégis végrehajtani törekednek: az elengedhetetlen megtorlásban csak éppen ezért részesülnek.

A „Debreczen”-nel összeköttetésben álló uraknak módjukban áll különben az Acsádon, Mártonfalván, Vaján, Halászon és igen sok helyen történet események részleteit és szereplőit kikutatni, módjukban áll, amennyiben talán némelyik részese is, ama 24—26 kormánypárti értekezletéről is biztos tudomást szerezni, akik a mi püspökválasztási dolgunkban gyűlést tartottak és határozatot hoztak. Módjukban áll megijadni, mily szavakkal és mily hangon izent az ujfahérvói kaszinóból Mezőssy Béla államtitkár a lelkésznek, hogy csak akkor tartson gyűlést, amikor ő ott lehet, mert feltétlenül ott akar lenni — tudta már akkor, hogy az egész presbitérium nem Dicsőfi-párti. De módjukban áll még Tóth János államtitkár ur működéséről is biztos adatokat szerezni, módjukban áll — és ez a legfőbb bizonyíték — Falusi Árpád főispán urtól azon levele másolatát bekérni, melyet véletlenségből egy máspárti emberhez írott, kérve tőle tanácsot: miképen korteskedhessen ő egy jelölt érdekében, amely munkának végzésére egyenesen felsőbb utasításai vannak.

Módjukban áll azon pressziókról is tudomás szerezni, melyeket a jelöltjük pártján álló némely esperesek és gondnokok kortes-körleveleikkel és némely helyen pedig egyenesen az egyes lelkészekhez való elutazással, szóbeli ráhatással folytattak. Végre módjukban áll megismerni amaz, írójától szokatlan meleg hangu levelet is, melyet Dicsőfi püspök-jelölt ur saját személye támogatása érdekében írott.

Mondjak még többet? Hát van még

Helyszüke miatt

Raktáron levő óriási választéku **szőnyeg, oslpke és szövet, függöny** valamint **vászon, schiffon és oनावászkokat végszámpa** ugyszintén **asztalneműek rendkívüli olcsó szabott árakban kaphatók** Klein Ignác női divat üzletében Piacz-utca 24. sz. <<

oly együgyű vagy elvakult ember, aki nem hiszi vagy nem látja a kormány beavatkozását?

Kérdem: hol veszi az a hir magát, melyet Felsőszabolcsban faluszerte beszélnek, hogy a *Dicsőffi párt választási alapja félmillió korona*? Kérdem van-e lehetősége hinni, hogy ezt buzgó támogatói rakták össze. *Alljon elő, aki adta!*

És még egyet! Hát Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegyéből miért jön az a hir, hogy ha *Dicsőffi József* nem lesz püspök, *Tóth János* államtitkár megbukott? No nincs itt politika? Van bizony itt, még pedig *klerikális politika*.

Ezek után a személyi dolgokkal kell röviden végezni. *B. M.* alá tett jegyem után őskori szellemtelenséggel *Bali Mihálynak* nevez a cikkiró és e nevezést a becsület, a tisztesség és a férfias igazmondás szavaira való hivatkozással teszi. E fogalmak birtokában bizonyosan vagyok annyira, mint a cikkiró, sőt jobban még annyira is, mint *Bali*, aki az igazság szolgáltatásnak egy végső eszköze, mellyel a törvényszékek által testi halálra ítelt egyének fosztatnak meg az életüktől.

Ha a hasonlat azért iratott, hogy az erkölcsi és szellemi tekintetben úgy működő egyének erkölcsi kivégzéséről nekem kell gondoskodnom, akik elég ovatosak ugyan a büntető törvény szakaszai közt tojástáncot járni, de viszont elég vakmerőek másokat ok nélkül bántalmazni, úgy nem térek ki e feladat teljesítése elől és ha ily irányban haladnak azok, akik csakugyan „hitvány rágalmakat közölnek” és a püspökválasztás színvonalát „alacsony kortes fogásokkal lesúlyeszítik” — úgy még találkozunk is! Gratulált is a „*Debreczen*” azon lapoknak, melyek cikkeit közölték. E guanyt megértettem. Gratulált a „*Debreczen*” nekem eleget, de még akkor nem volt kormány-járszalaghoz kötve, hogy ott kérdődék a koalíciós szónán és toporzékoljon az elvételadás alomján!

Különös guszthus különben, hogy a két lapársának a „*Debreczen*” neki megy a kormány beavatkozásának hangoztatásáért, míg azt ugyanezért nem cselekszi a „*Deb. Prot. Lappal*.” Pedig az sokkal erősebben és sokkal előbb hangoztatta ezt. Megértjük: a hatalmasabb, az erősebb ellentét ellen kell küzdeni, az ellen kellett átvinni a „*Magyar Szó*” sok piszkos rágalmait és most midőn egy kissé kalkulált az én cikkem megzavarta, már dr. *Baltazar Dezső*ről, mint *férfiassággal, erkölcsi fölényvel és józóléssel bíró egyénről* beszél.

Ugyan kérem ne hányják már ezt a cigánykeresket!

Ami a szavazás eredményét illeti ismeretes 662 szavazatot, melyből kapott:

Dicsőffi József	219
Dr. Balthazar Dezső	198
Erőss Lajos	148
Dávidházy János	88
Dombi Lajos	4
Sass Béla	2
Balogh Ferencz	1
Ismertlen	119

Van a kerületben összesen 781 szavazat

A számarányokat szavazatbontás eredménye megváltoztatni nem fogja.

Bomba Mátyás.

SZÍNHÁZ

A debreczeni színházról Máramaroszigeten. A színházi iroda a következő sorok közlésére kért föl bennünket: Zilahy társulata augusztus 8-án nyitotta meg óriási bérlettel és nagy érdeklődés mellett a máramaroszigeti évadot.

dot. Császár katonái, Varázskeringő. Gretshen telt házak előtt tolyt le. A közönség tüntető rokonszenvvel fogadta Zilahyt és társulatát. A jelekből már most megállapítható, hogy Zilahynak jó sáisonja lesz Máramaroszigeten.

Az „Egyetértés” dalár-ünnepélye.

Vidéki vasutasok Debreczenben.

Szerenád — Zászlószentelés Dalárverseny.

Tarka, impozáns szint vett föl magára két napon át Debreczen városa. Ezernyi ember, férfiak, nők vegyesen lepte el az utcákat. Az ország különböző részeiről sereglettek ide az emberek, hogy közreműködjenek azon a pompás és fényesen sikerült ünnepélyen, amit a debreczeni máv. műhelytelep „*Egyetértés*” dal- és zene-egylete rendezett abból az alkalomból, hogy most szentelték föl az egyesület zászlaját. A két napon át tartó gyönyörű ünnepségből nemcsak a szorosán érdekelt vasutasok vették ki részüket. Közös, nagy napja volt ez a debreczeni polgárságnak, a város előkelő társadalmának. Valóságos öröm-mámorral volt teli a város. Az árvalányhajás, pirosántlikás dalárok, a virágokkal ékesített hölgyek, a színes lámpiónoknak egész serege, a zenés szerenád, mint olyan látványosságot, eleven képet nyújtott, aminőben igazán ritkán volt része Debreczen városának. A szép, a fönséges kútuszának, a dalnak s a zenének nagy ünnepnapja volt ez a mostani, a melynek lefolyásáról az alábbi részletes tudósításban számolunk be:

Az ünnep előtt.

A dalár-ünnepély előestélyén pénteken, fél nyolc órakor vette kezdetét a dolog.

Péntek este a Kistemplom tornyán toronyzene volt, amely fél nyolckor kezdődött és kilencig tartott. A Piac utcát már este hét órára óriási néptömeg lepte el, amely fél nyolcra annyira megszapordított, hogy a Kistemplom környékét, a Tisza palotától a főposta épületéig teljesen elfoglalta. Az Egyetértés zenekara játszott fönn a toronybástyán szebbnél szebb dalokat.

A dalárok megérkeznek.

Szombaton délelőtt és délután egyre érkeztek a budapesti, érsekújvári, sátoraljaujhelyi, szombathelyi, szegedi, miskolci dalárok. A debreczeniek díszes kísérettel, zeneszóval várták a vendégeket a pályaudvaron s a nagyszámu közönség lelkes éljenzései között vonultak be a városba.

Szerenádok és ismerkedés.

Szombaton este fél nyolckor a zászlóanyának és védnököknek szerenádokat adtak. Egy részük a Hatvan- és Bethlen u. sarkán, Kovács József polgármester házában lakó *Uharik Béla* államvasuti üzletvezető lakása elé vonult, ahol *Uharik Béláné*nak, a zászlóanyának szerenádokat adtak. Másrészük a védnökök lakását kereste fel és mindegyiknek adott szerenádokat.

A szerenádok végeztével a *Márkus Dréher* sörösarnokában a vasutasok ismerkedési estét tartottak, amelyen körülbelül kétezer ember vett részt.

A zászlóavatás.

Programm szerint vasárnap reggel kilenc órára volt kitűzve a gyülekezés, illetőleg a városházához, a zászlóavatás színhelyéhez való elindulás ideje, azonban reggel oly óriási esőzés volt, hogy a gyülekezés lehetetlen volt. Később mégis szátoszlottak a fellegek s az eső is megállott, úgy, hogy tíz órára összegyűlhettek a vasutasok a Méliusz téren és egynegyed tizenegykor elindulhattak.

A fölvonulás mesés szép volt.

Elő mentek a dal- és zeneegyletek folytonosan énekelve és játszva. Utánuk huszonöt fehér ruhás koszorus lány, majd pedig a zászlóanya feldíszített kocsija következett. A zászlóanya kocsija után a védnökök és az ünnepségben résztvevők, mintegy kétezeren jöttek. Az ünnepélyes fölvonulás a Méliusz térről a Kossuth, Batthyányi és programtól eltérőleg a késés miatt a Szent Anna és Piac utcán volt.

A városháza elé kevéssel tizenegy óra előtt ért a tömeg, ahol ekkorára ezrekre menő ember várt. A városháza hatalmas udvarán pálmákkal, orchideákkal, örökzölddel és más pompás virágokkal díszített sátor állott, ahova óriási éljenzés közepett vonult be a zászlóanya kíséretével együtt.

A zászlóavatás aktusa nyomban kezdetét vette és a megállapított program szerint folyt le. A zászlóanya előbb megszalagozta a gyönyörű selyemmel kivarrótt zászlót, beverte szögét. Utána következtek a további szögverések.

A banket.

A zászlóavatás befejeztével a Bika szállóba vonult a tömeg. Az emeleti díszteremben fényes banket volt, amelyen a következő notabilitások vettek részt.

Uharik Béláné, a zászlóanya, tőle jobbra *Út Ssabó Kálmán* orsz. képviselő, balra *Kovács József* polgármester. Továbbá *Stingli Kálmán* államasi főnök, *Stricker Sándor* műhelyfelügyelő, az Egyetértés elnöke, *Burdács Rezső* az országos magyar dalárda egyesület kiküldött alelnöke, *Uharik Béla* máv. üzletvezető, számos előkelő állásu vasuti tisztviselő, *Olah Károly* kulturatanácsos, *Kardos Samu* dr., *Révi Nándor* dr. és *Varga Lajos* dr. ügyvédek.

Több tőszet hangzott el. Ezenközben fölolvasták *Batthyányi Tivadár* grófnak, *Bakonyi Samu* orsz. képviselőnek, *Fehérvári felügyelő*nek, a győri Egyetértés Dal és Társaskörének üdvözlő táviratait.

Dalárverseny a színházban.

Délután négy órakor a debreczeni színházban, amely zsufolásig megtelt közönséggel, verseny és versenyen kívüli dal és zene előadások voltak, amelyek az idegeneken kívül résztvettek az összes debreczeni dal- és zeneegyletek, így a városi dalárda, a Munkás dalárda, *Petőfi* dalkör, *Kossuth* dalkör, *Kereskedő* ifjak dalköre és a Máv. altiszti dalárdája. A verseny előadások programja szerint folyt le és egy, tíz tagból álló zsűri állapította meg a kitűzött díjak kiérdemlését.

A debreczeni műhelytelep zenekara nyitotta meg az ünnepély műsorát a „*Hunyady László*” dalmű megnyitójával. — *Erkel* hatalmas alkotását stílszerűen és meglepően szép előadásban hallottuk. Örömmel számolunk be a zenekar nagyarányu előmeneteléről. Utután versenyen kívül a debreczeni dalegyletek éneke következett. A dalárversenyt a sátoraljaujhelyi gyártelepi dalkör nyitotta meg. Sorban következett a szegedi, budapesti, „*Viszhang és Testvériség*”, a miskolci és bu-

dapesti „Törekvés“ dalegylet. Ezután 3 zenekar versenyzett a pálmáért. Végül a debreceni egyletek versenyen kívüli számai után az összes dalegyletek élénkeltek a Szózatot, melyet a lelkesült közönség állva hallgatott végig. Az egész ünnepély páratlan rendben, ügyes vezetés, ötletes csoportosítás és díszletezés mellett folyt le. A vezetőség teljesen dícséretet érdemel.

Az Ujfalussy József dr. kir. tanácsos elnöke alatt működő bíráló bizottság következőleg ítélte a művészi becsű, értékes díjak dolgában: A dalárverseny három I. díját: A budapesti „Viszhang“ dalkör nyerte el. Különösen tetszett Arany Jenő „Faluvégén kurta korema“ című férfi négyese, melynek meglepően színes előadásával a „Viszhang“ dalkör aratott elismerést. Mivel mind a három dalegylet abszolút becsűt nyújtott, azért kellett három első díjat állapítani meg. A II. díjat a miskolci dalegylet nyerte, szépen képzett hanganyagával. A III. díjat a sátoraljai helyi és a zezedi dalkör osztotta. A három zenekar a következő sorrendben nyert díjat: I. díj a piski máv. zeneegylet, amely Rossini „Semiramis“ nyitányát játszotta, a II. díjat az újhegyi és az érsekújvári zenekar osztotta. Este fényesen sikerült táncmulatság volt a nagyerdei Vigadóban.

A török hadügyminiszter hirtelen meghalt.

Az a gyanu, hogy meggyilkolták

A török kormány programja.

Ugyanazon a napon, amelyen az alkotmányos török kormány a programját nyilvánosságra hozza és a török lapok révén közli, megérkezett annak a híre is, hogy Redseb basa, Törökország hadügyminisztere, az új-török mozgalom egyik legkiválóbb alakja és előmozdítója, hirtelen meghalt.

A hadügyminiszter váratlan halála pánikszzerűen hatott az új-török vezérekre. Az orvosok ugyan angina pectorist diagnosztizáltak, de senki sem hiszi, hogy Redseb basa természetes halállal halt meg. Ellenkezőleg a politika minden köreiből az a meggyőződés uralkodik, hogy a hadügyminisztert meggyilkolták.

Éppen ezért elhatározták, hogy a közönség megnyugtatóra a holttestet holnap fogják felboncolni. Mit fog a boncolás kideríteni, azt még nem tudni. De bizonyos, hogy a mostani körülmények között a megnyugtatóra igen nagy szükség van. Az eseményeket az alábbi távirati tudósításokban jelentik:

Konstantinápoly, augusztus 17. Redseb basa tábornagy hadügyminiszter ma délután hirtelen meghalt. Az orvosok angina pectorist konstataáltak. A közönség megnyugtatóra a holttestet holnap fogják boncolni. A lapok jelentése szerint a szultán táviratot intézett a nagyvezérekhez, amelyben részvételenk ad kifejezést Redseb basa halála felett.

Konstantinápoly, augusztus 17. A

török lapok a kormány programját közlik, amely lényegében a következőket mondja:

A kormány elhatározta, hogy mindazok a rendelkezések, amelyek törvény formájával bírnak ugyan, de nem felelnek meg az alkotmánynak, semmieseknek tekintetvén, az államügyek ezekre való tekintet nélkül vezetessenek. Tekintettel arra, hogy a törvények módosítása és új törvények kidolgozása sok időt venne igénybe, csak természetes, hogy figyelmünk első sorban a főbb kérdések felé irányulnak.

Ezek között vannak a pénzügyi, az állami közigazgatási és egyéb reformok. Konstantinápoly, augusztus 17. A Taky dromos szerint tegnapi nagy tüntetés volt a drinápolyi görög metropolita ellen, akit lemondásra kényszerítettek. Hasonló tüntetéseket készítenek a több metropolita ellen is.

A húsvizsgálat új módja.

Értekezlet a rendőrkapitányságon.

Ismeretes, hogy a földmivélségi miniszter rendeletet adott ki a húsvizsgálatról, amelyet Debreczennél is megküldött, hogy minél előbb életbeléptesse Debreczen városában is.

A tanács a rendelet kihirdetését a belvárosi rendőrkapitányságra bízta, melynek mostani helyettes vezetője, ifj. Ozory István rendőrfogalmazó igen praktikusán és elismerésre méltó módon oldotta meg feladatát, nevezetesen értekezletre hívta össze Debreczen város mészáros- és hentes-tulajdonosait, akik előtt a rendeletet felolvasta s annak pontjait K. Szalay Béla dr. rendőrorvossal egyetemben részletesen megmagyarázta.

A rendelet főbb pontjai a következők: Minden mészáros- és hentesüzlet tulajdonos köteles üzlethelyiségét oly módon berendezni, hogy padozata vízhatlan legyen. Tehát márvány, mozaik, aszfalt, beton, majolika vagy olajos portland cement burkolattal ellátni. Valamint köteles az üzlethelyiség falait egy méter nyolcvan centiméter magasságban szintén vízhatlanná tenni, vagyis ugyanolyan burkolattal ellátni, mint a padozatot.

A rendeletnek ez a pontja a kisebb anyagi erővel rendelkező mészárosok között egy kis méltatlankodást keltett, amennyiben ezt nagy anyagi áldozattal járónak találták, azonban aggodalmukat csakhamar szétoszlatta ifj. Ozory István rendőrfogalmazó, amidőn kijelentette, hogy ezzel az átalakítással az üzlettulajdonos jogosan terhelheti házigazdáját. Ez a ki jelentés megnyugtatta a kedélyeket.

A hús árait külön táblára kell kifüggeszteni, lehetőleg az egyes részek szerint korona és fillérekben.

A rendelet azt is kimondja, hogy gyenge borjúhús név alatt oly növendék marha hozható forgalomba, melynek kora 2 hótól legfeljebb 3 évig terjed. Amely mészárszékekben gyöngye borjúhúst árulnak, ott csak még bivalyust lehet árusítani, de marhahúst nem.

Ezek a rendelet lényegesebb rendelkezései.

Ezután K. Szalay Béla dr. tartott igen tanuságos szakszerű előadást a hús kezeléséről és eltartásáról. A magyarázat közben több mészárosmester erősen kifakadt a közbizalom uralkodó tisztátalanság ellen.

Az előadás végeztével a jelenvolt hentesek és mészárosok köszönetet mondtak ifj. Ozory Istvánnak és K. Szalay Béla dr.-nak, amire az értekezlet véget is ért.

A fémipari szakiskola terveze.

Pompás palota lesz.

Még az idén felépül.

A debreceni fémipari szakiskola ügyben jelentős fordulat történt tegnapielőtt a kereskedelemügyi minisztériumban, ahol a szakiskola terveinek tárgyalása ment végbe. A tárgyaláson a városi tanács részéről Aczél Géza főmérnök volt jelen.

A bizottság elé a mérnöki osztály pompás tervet terjesztett a palotára vonatkozólag s a bizottság a tervezetet el is fogadta a kivitelre. A szakiskola palotája két emeletes, hatalmas épület lesz, amely a leírás után itélve, Debreczen egyik legszebb palotájának ígérkezik. Modern stílusban fog épülni, stilszerű cifrázatokkal ellátva, anélkül, hogy szecessziós lenne.

A szakiskola beosztása nagyjában a következő: Lesz benne egy gépterem, hat előadói terem, hat nagy rajzterem, egy hatalmas kiállítási terem, két műhely, melyeknek nagy méreteire mutat, hogy hosszúságok 30 méter lesz, szélességük pedig 12 méter.

Az épületben lesz ezenkívül elhelyezve az igazgatói lakás is.

A palotát a Széchenyi-utca és Külsővásártér sarkán levő épület helyén építik fel, melyet a város ezen célra vásárolt volt meg. A szakiskola palotája elkertes lesz, ami igen fogja emelni a díszes épületet.

A szakiskola felépítéséhez különben már szeptemberben hozzá fognak kezdeni, mert a minisztérium azt akarja, hogy a palota még ez évben tető alatt legyen. Az építkezések az állam vezetése alatt fognak megtörténni.

Debreczeni atléták sikere.

Négy bajnokságot nyertek.

Debreczen két egyletének a „Debreczeni Akadémiai Atlétikai Clubnak“ s a „Debreczeni Torna Egyletnek“ hatalmas atletagárdája nagyszámmal vett részt vásárnapi Kassán, a „Kassai Atlétikai Club“ által rendezett „Felső-Magyarországi kerület“ bajnoki versenyén s ott vezető szerepet játszottak, az összes vidéki városok egyletei közt, amennyiben a legtöbb díjat nyertek.

A 100 yardos síkfutásban Kalmár Gyula második lett, a 220 yardos síkfutásban Fényes Jenő szintén második. A diskosvetésben Zalai Géza harmadik a gerelyvetésben 43 m. 51 cm.-el második, Bornemissza Béla pedig harmadik lett 41 m. 83 cm.-el. A 1/2 angol mértföldös síkfutásban Fülöp Jenő második lett (szép idő alatt) A rudugró bajnokságot Horváth Aladár (D. T. E.) nyerte 2 m. 95 cm. és jó ugrással, második Zöld József 283 cm. el. — A magasugró bajnokságot Szabó Béla (D. A. A. C.) nyerte meg erős küzdelem után 174 cm.-el, a távugrásban nem versenyezhetett, mivel késői nevezését nem fogadták el. — A magasugrásban második Vadon Géza lett 170 cm.-el. — A távugrás bajnokságát Zalai Géza,

(D. T. E.) a tehetséges, fiatal atleta nyerte meg 6 m. 34 cm.-es szép ugrásával. — A súlydobó bajnokságot Székelyhidi Béla (D. A. A. C.) nyerte 12 m. 24 cm.-es hatalmas dobásával, amivel ismét jó formájáról tett bizonyosságot. Második Izsák Dező 10 m. 92 cm.-el, harmadik Zalai Géza 10 m. 73 cm.-el.

Csak dicsérettel szólhatunk derék atlétáinkról, kik Debreczen városának oly dicsőséget szereztek, megnyervén 4 bajnokságot, 7 második s 3 harmadik díjat.

A szoboszlói katasztrófa kísértetes.

Szívvelhűdés érte vagy baleset.

Egy debreczeni polgár tragédiája.

A debreczeni rendőrségnél tegnap szenzációs feljelentést tettek Klein Mihály debreczeni, Arany János-u 56. sz. a. lakos hozzátartozói. Előadták, hogy Klein Mihály ma hajnalban meghalt és hirtelen kimulása okozati összefüggésben van a hajdusoboszlói vasuti katasztrófával. E jelentés folytán a rendőrség természetesen nyomozáshoz látott és megállapította, hogy Klein Mihály tényleg résztvett a szoboszlói katasztrófában s ott sérüléseket szenvedett.

A bűnügyi osztály nyomozói munkájában K. Szalay Béla dr. kerületi orvos is részt vett s a Klein Mihály holttestét felülvizsgálta. K. Szalai Béla kerületi orvos véleménye az volt, hogy Klein Mihály szívvelhűdésben halt meg s kimulásának nem lehet közvetlen, vagy közvetett oka a szoboszlói katasztrófa.

E véleménnyel szemben a rendőrségnél Klein Mihály hozzátartozói megismélték panaszukat és kérték, hogy boncolják fel a hirtelen elhunyt Klein Mihályt. A rendőrség az ismételt kérelem folytán jelentést tett az esetről a debreczeni ügyészségnek, amely K. Szalay dr. véleménye alapján nem látott bűnügyet fennforogni s így a további eljárást beszüntette s a boncolást nem rendelte el.

Klein Mihály hozzátartozói még ezek után is fentartják vádjukat és mint értesülünk saját felelősségükre a halottat fel fogják boncoltatni. Teljesen s boncolástól függ, hogy a szoboszlói katasztrófa legújabb fejleménye bünesetté fejlődik-e ki vagy pedig egyszerű mindennapi esetté sugorodik össze.

A nagyváradai szociálisták és a paraszt-párt.

Véres népgyűlés.

Közapor és rendőr attack.

Véres utcai harc folyt le tegnap Nagyváradon. Az ottani szociáldemokrata párt emberei és Achim András hive, a paraszt-pártiak között. A rettentő botrányba természetesen beavatkozott a nagyváradai rendőrség is, akik attackot intéztek a tömeg ellen, amely viszont közáporral fogadta a

rendőröket s az összeütközésben nagyon sok ember, többek között egy rendőrkapitány is súlyosan megsebesült. Az esetről különben a következőket jelenti tudósítónk:

A nagyváradai szociáldemokrata-párt és a paraszt-párt között, egy többször tárgyalt ügyből kifolyólag, már régóta megbomlott a barátságos viszony. Vasárnap délután, Achim András hivei népgyűlést hívtak össze Nagyváradon s azon megjelentek az ottani szociáldemokraták, akik arra kérték a paraszt-pártiakat, hogy a népgyűlésen az ő négy szónokuk is beszédet tarthasson. Ezt a kérdést azonban Achim hivei kereken megtagadták s ebből keletkezett a nagy zavar.

A heves szóváltásokból kifolyólag a szociálisták megtámadták a paraszt-pártiakat, akik viszont botokkal rontottak nekik s hatalmas verekedés támadt, amelyben többen súlyosan megsebesültek.

Eleméry rendőrkapitány a legénységgel attackot intézett a zajongó, verekedő tömeg ellen. Különösen a szociálistákat kezelte erősen a rendőrség, akik közáporral feleltek a támadásra s a rendőrök közül egynehányat fegyverképtelenné tettek.

A paraszt-pártiak későbbben visszavonultak egy zárt helyiségbe s ott tartották meg a népgyűlést. A parasztpárt, hírszerint bűnvádi feljelentést akar tenni a nagyváradai szociáldemokrata párt ellen.

Megkéselte a barátja.

Véres haro egy utcai nőért.

A Veres utca szenzációja.

Vasárnapra virradó éjszakán Debreczen város egyik mozgalmas helyén, a Csapó- és Veres utca sarkán megszurta egy legény. A hallatlan merényletet jóbarátainak egyike követte el, beborozott állapotban és csak azért, mert egy perditő nő szerelmet többre becsülte, mint barátját.

A merénylet után a halálosan megsebezett embert lelketlenül ott hagyták támadói s a véres eset helyéről elmenekültek. Az eset részletei egyébként ezek:

Tóth Sándor detektív a rendes éjszakai utját végezve, kinos hörgésre lett figyelmes a Veres-utca elején. A sötét utcában egy embert látott fetrengeni. Közlebb lépett felismerte benne Kozma István iparossegéd ismerősét. A szerencsétlen ember mellől patakzott a vér s közvetlen s zive fölött egy hatalmas késszurás tátongott. Tóth Sándor látva, hogy itt komoly veszedelem lehet, nyomban intézkedett, hogy a mentők a haldokló embert szállítsák a kórházba. Itt aztán megvizsgálták a szerencsétlent; sebeit bekötötték és azután telefonáltak a rendőrségre, hogy a Kozma István állapota súlyos is így azonnal hallgassák ki.

A rendőrség inspekciós rendőrfogalmazója Ozory István eszközölte a megszurta iparossegéd kihallgatását, aki csak annyit tudott mondani, hogy néhány barátjával mulatott s ezek közül egy meg-

szurta, csak azért, mert egy leányon, egy mulatóbeli tündéren összeveszték.

E vallomás nyomán az inspekciós rendőrfogalmazó intézkedésére azonnal kezdetét vette a bűnügyi nyomozás és Tóth Sándor detektívnek sikerült is a tettest még az éj folyamán egy S. I. nevű egyén személyében kinyomozni, aki Debreczenben egyik ipari vállalatnál van alkalmazva.

A merénylő fiatal ember nem több husz esztendősnél és szombaton együtt mulatozott a megszurta iparossegéddel.

Tóth Sándor természetesen bekísérte a fiatal bűnöst a rendőrségre, ahol Ozory István rendőrfogalmazó hallgatta ki. A fogalmazó kérdéseire elmondta, hogy ő és barátja több társával együtt egyik Veres-utcai éjjeli mulatóban voltak s innen távozóban Kozma Istvánnal összeveszték. Tettlegességre ment a dolog s ő be lévén borozva kést rántott. Így történt aztán, hogy megszurta barátját. — Ozory István a S. I. vallomását jegyzőkönyvbe vette s azután tekintettel arra, hogy rendes foglalkozása és lakása van szabadlában hagyta.

A bűnügyi eljárást természetesen tovább folytatják ellene s az ügy iratait ma küldte át a bűnügyi osztály az ügyészséghez.

A megszurta ember állapota mostan türethető és az orvosok véleménye szerint ha a szerencsétlen embernél komplikáció nem jön közbe életbe is fog maradni.

UJDONSÁGOK.

Séta a debreczeni piacon.

*

Amikor a férjek nagy fáradtan délebbre hazajönnek az ugynevezett robotból, csak rövidesen elpusztítják az asszonyi művészet egész délelőtti munkáját és elfelejtik még a dicséretet is. Ezeket a férjeket azzal kellene büntetni, hogy vásároljanak be egyszer ők a piacon. Egy ilyen rettenetes megkínzóztatás után bizonyos, hogy nagy bocsánatkérő elégtételadással néznének asszonyaikra a férjek. Mert egy bevásárlás válogatott gyötrelmeit végigszenvedni a debreczeni híres piacon, egyenlő a megkínzóztatással.

Bámulatosan sok baja van ennek az országhíres „magyar” piacnak, de ami a bajok legrikítóbbja az a durva brutális modor, amely meztelenül, kiáltva ágál a piacon és minden ur-asszonyra gyötrelmémmé teszi a bevásárlást. A kofaasszonyok szótára a durvaságok olyan gyűjteménye, amelyet nyilván első díjjal tüntetnének ki egy nemzetközi kofaversenyen is.

És e bámulatos, mindig szájonfekvő szitaközön folyton hull és nyakába ömlik mindenkinek, a kit sorsa a piacra hoz. Mert ott minden kofaasszony egy-egy rettenetes kényur, zsarnok, akinek hatalma a felhőkig ér. S a jámbor vásárló, aki tisztos pénzen

venni akar, meg kell, hogy hajtsa a fejét; nincs kegyelem, nincs védelem.

A lökdösésről, a taszigálásról, az oldalba, hátbaütésektől és a letaposott lábokról ne is tessék szólni; az számba se jön. Mert a szótárt vizsgáljuk s a modort.

— **A király születésnapja.** A király születése napján augusztus 18-án d. e. 8 órakor a reformátusok nagytemplomában hálaadó istentiszteletet tartanak, melynek sorrendje a következő: Megnyitó gyülekezeti ének. (37. dics. 1. vers, felállással.) 2. Király himnusz. (Szövege és dallama néh. Tordai Gábertől) Énekli: a „Debreczeni Dalegylet”. 3. Gyülekezeti közének: LXI. zsoltár 5., 6. vers.) 4. Imádkozik: Könyves Tóth Kálmán ref. lelkész. 5. Szózat. Énekli: a „Debreczeni Dalegylet.” 6. Gyülekezeti záró ének; (220 dicséret 7. vers.)

— **A küteges tifusz terjedése.** Hajdumegye területén a küteges tifusz egyre jobban terjed. A járvány főfészke Hajdúhadház község, ahol a közeli napokban csaknem mindennapra esett egy-két megbetegedés. Losonczy Almos dr. megyei főorvos ennél fogva szigorú intézkedéseket tett, hogy a veszedelmes járvány továbbterjedését megakadályozza. A tifusz főleg a cigányok között pusztít.

— **A szatmári tüzoltó kongresszus.** Szatmári tudósítónk jelenti: A magyarországi tüzoltók országos szövetségének vasárnap és hétfőn tartotta meg tizenhetedik országos tüzoltó gyűlését Szatmáron, fényesen sikerült mulatsággal kapcsolatosan. A gyűlésen résztvevő tüzoltótestületek szombat este hét órakor érkeztek meg a szépen felszított és föllobogózt szatmári pályaudvarra, a hol már várta őket az ezrekre menő közönség, a szatmári önkéntes tüzoltótestület élén Tankóczy Gyula parancsnokkal. A többi között ott voltak Széchényi Viktor gróf, az Országos Tüzoltó-Szövetség elnöke, Falussy Árpád dr., Szatmárvármegye főispánja, Óváry Ferencz dr., a szövetség alelnöke. A kongresszus alkalmából a város ünnepi díszet öltött. A Deák tér és a Széchényi-utca sarkán hatalmas diadalkaput állítottak fel. A verseny a Deák téren volt és pompásan sikerült. A kongresszus ma ért véget s a tagok közül, igen sokan kiszálltak Debreczenben, hogy megtekintsék a hajduk híres városát s innen utaztak aztán haza.

— **A király vendégei.** Ischből jelenti táviratunk: Lipót bajor herceg ma délelőtt Münchenbe utazott. Hedvig főhercegnő ma Lovrandából odaérkezett. A pályaudvaron szülei Ferenc Salvátor főherceg, Mária Valéria főhercegnő és testvérei várták.

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** A jog- és pénzügyi bizottság szerdán, pénteken és szombaton délután 3 órakor ülést tart, melyen a szervezési szabályrendelet kerül tárgyalás alá.

— **Az Omke hajdumegyei kerülete.** Az Omke hajdumegye kerületének választmánya folyó hó 20-án délelőtt 10 órakor tartja meg választmányi ülését, a Kereskedelmi Csarnokban, amelyre, mivel

azok nyilvánosak, ezton hívja meg a kereskedő kartársakat az elnökség. Az ülésnek elég sok fontos tárgya van, amire ezton is jónak látnuk felhívni a figyelmet; szerepel az üléstárgysorozatán a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó új törvényjavaslat tervezet is és egyéb folyó ügyek.

— **A Csokonai-körből.** Kardos Albert a Csokonai-kör titkára, nyaralásából hazatérve ismét átvette a kör titkári teendőit.

— **A retormátus egyház ügyei.** A debreczeni ref. egyház gazdasági bizottsága augusztus 18-án délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart, amelynek napirendjén folyó ügyek szerepelnek.

— **Látogatás a rendőrségnél.** Mihálik Béla Kassa város rendőrfőkapitánya ma Debreczenben járt és meglátogatta a főkapitányságot, továbbá a bünyügyi osztályt. Kassa főkapitánya a látogatást fölött meglegedését és elismerését fejezte ki, csupán az épületek egészségtelensége fölött ütközött meg.

— **Mikor a panaszost bezárják.** Szenyesi Eszter debreceni cselédleány panaszt vienni ment föl ma reggel a rendőrségre. Az volt az elpanaszolni valója, hogy börtöndjébe feltörték s onnan 12 koronáját kilopták. A rendőrség felvette a panaszt, de amikor arról volt szó, hogy hol a lakása és mivel foglalkozik, a rendőrség legnagyobb meglepetésére kiderült, hogy a leánynak se foglalkozása, se lakása nincs. A rendőrség ennél fogva letartóztatta és lecsukatta.

— **A köpeniki kapitány szabadságában.** Berlinből jelenti nekünk, hogy Vojat Vilmos — a hírhedt köpeniki kapitány — hat héttel ezelőtt kegyelmi kérvényt intézett a császárhoz. — A császár megadta a kért kegyelmet és Voigtot már tegnap szabadon is bocsátották.

— **A zenekedvelők társaságának elnöksége** tisztelettel felkéri összes tagjait, hogy a folyó hó 23-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a kereskedelmi iskola dísztermében tartandó közgyűlésen megjelenjen szíveskedjenek. — A közgyűlés tárgya: a tisztségek betöltése.

— **Zepelin támogatása.** Düsseldorfból táviratozzák: A Düsseldorf Generalanzeiger 12 365 márkát küldött a studgarti általános járadékbankhoz a Zepelin alaphoz való hozzájárulás címén.

— **Öngyilkosság Böszörményben.** A szomszédos Hajduböszörményben — mint onnan telefonálják — Zolnay Sándor 46 éves, nős, családos embert felakasztva találták meg a ház egyik mellékhelyiségében, a megindult hatósági vizsgálat megállapította, hogy Zolnay Sándor öngyilkosságot követett el, apró családi háborúságok miatt. Az öngyilkost holnap temetik el.

— **Mulej Hafid veresége.** A Havas-ügynökség jelenti Marakesből: Mugti e hó 11-én Sakiból és Mogadorból kapott segédcsapatokkal teljesen megverte Mulej Hafid mehalláját, Marakesig üldözte és elvette sátrait, ütegeit, lovait, fegyvereit és lőszereit. A hadfi csapat 300 halottat és ötszáz sebesültet veszített.

— **Véres verekedés a Nyil-utcán.** Mulató ipari munkások véres verekedést rögtönöztek vasárnap a Nyil-utcán.

Korosmázás után összeverekedtek s Erdélyt István 18 éves segéd munkást fejbeverték úgy, hogy az koponyatorrészt szenvedett. A szerencsétlen fiatal embert a kórházban ápolják. Állapota súlyos.

— **A dróttalan táviratkozás sikere** Párisból jelenti: A Matin jelentése szerint az Eiffel tornyon felállított dróttelküli telefonállomásnak sikerült a Páristól mintegy 500 kilométernyire levő Pointe du Raz községgel (Finistere megye) majdnem egészen jól érthető beszélgetést folytatni.

— **Rendőrök és legények utcai harca.** Szegedről táviratozzák: A kolozsvári botrány, amely a rendőrség és a polgárság között fejlődött ki tudvalevőleg, most megismétlődött Szegeden. Három legény és egy katona tegnap óriási duhajkodással, lármával vonultak végig a város utcáján. Velük szembe jött Bonik György, Gabi János és Péterfy András rendőrök, akik rendre intették a legényeket. Ezek azonban a helyett, hogy elhaltak volna, rárontottak a rendőrökre s ütlegelni kezdték őket. Egy legény és Bonik György közlegény olyan súlyosan megsebesült, hogy a kórházba szállították őket.

— **A kocsi kerekai alatt.** Végzetessé válható szerencsétlenség érte ma délután Csapó Ferenczné harmincöt éves asszonyt. A Széchényi-utca végén megbotlott és felbukott. E pillanatban arra robogott egy szekér, mely az asszony fején ment keresztül. A súlyosan sérült asszonyt bevitték a mentők a kórházba, ahol ápolás alá vették. A rendőrség a vigyázatlan szekeres ellen megindította a kihágási eljárást.

— **Tűz Szoboszlón.** Ma délelőtt Keserü Sándor hajdusoboszlói gazdálkodó háza kigyuladt s dacára a szakadó esőnek s a tüzoltók gyors megjelenésének, teljesen leégett. — A tűz keletkezési oka ismeretlen a kár 2000—3000 korona.

— **Az új szeszadó törvény** folytán úgy mint minden szesz ára, a világhírű BRÁZAY sósborszesz ára is drágább lesz már szeptember hó 1-étől kezdődőleg. Azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha szükségletét még e hó folyamán, szeptember elseje előtt szerzi be. A BRÁZAY sósborszesz mint ismeretes mindenütt kapható.

— **Pályázat szénszállításra.** A város szénszükségletének ellátására a városi tanács pályázatot ír ki, mely szeptember hó 18-án fog lejárni.

— **Kocé hangverseny a Royal-ban.** A budapesti országos cigányverseny koszorúzott győztese Kocé Antal e hó 19-én érkezik meg Debreczenbe s 20-ától kezdve Hauer Berceinek népszerű kávéházában a Royal-ban fogja ragyogtatni az ő csodás művészetét s ennek bizonyára nagyszámu hallgatósága lesz.

— **Érdekes és változatos** az a sok szép kép, amely Letzter József műterméknek kirakataiban látható és naponta újabb felvételek kiállításával az érdeklődők szórakozásául szolgál.

— **Tanuló fizetéssel felvétetik Letzter József műtermében.**

— **Grosz József és Péter** butorai modernnek, izlésesek, finomak és meglepően olcsó árúak. **Butoráruhá. Piac-utca 70. szám.**

— Gyakornokul felvétetik 16 ik életévét betöltött intelligens fiatal-ember Letzter József fényképészeti és festészeti műtermében. A szabad-kézi rajzban jártassággal bíró előnyben részesül.

Szováta-fürdő.

Fürdői levél.

Marostordamegye legszebb ékessége, de mondhatjuk hazánk egyik legbájosabb fürdője Szováta. Öt év alatt csodálatosan fölkeresett nyaralóhely ez az erdőkoszoruza, katlanban levő, enyhe levegőjű sőtavakban bővelkedő fürdőtelep. Egymásután emelkedtek a szebbnél szebb villák, két-három emeletes magasságban, szemet gyönyörködtető stílusú ornamentikával. A művészvilág és az előkelőség, nemcsak a betegek, hanem azok is, akik csak üdülni akartak, ide tódultak s bárha kissé borsos árért, de gyógyulást és igazi pihenést nyertek. A medvető, a feketető és az alsó fürdőtelep tavai csodálatos hatással vannak a női bajokra, reumás és csuzos betegségekre.

A medvető pedig valóságos közmondásosan népszerű tó lett. Vize felül langyos, pár ujjnyival lejjebb átmelegszik és minél lejjebb megyünk a hatvanméteres tóban, annál melegebb a vize. Mondják, hogy egy fürdővendég, aki fejjel lefelé ugrott a magasból, mikorra felbukkant, mintha leforrázták volna és fejről leszedte a haját. Ennek a tónak különben az a nevezetessége is van, hogy nem lehet belefutni. Akik nem tudnak uszni, azok is a tó közepén fürdők, egyenesen összefont karral állanak a vízben, akár csak a földön. Oly nagy a sótartalma a víznek, hogy az embert a víz fölött tartja. Már azért is érdemes ide elmenni.

Junius közepétől augusztus közepéig, vagy kétezer vendég fordult meg a fürdőn, de a szezon szeptember közepéig tart és a vendégek kitartanak, mert nemcsak gyógyulást, hanem temérdek szórakozást is találhatnak. Az idén igazi műélvezetben is volt részük. Sebeők Sárít, s kiváló berlini operaénekesnőt hallották énekelni.

A betegek, akik közül sokan mankón jöttek, vagy hordágyon vitték, meggyógyulva távoznak el. De a legnagyobb hálával a fürdőorvosra, egy rendkívül derék, lelkiismeretes és kedves modoru uri emberre, Reichardsperg Lajos dr.-ra emlékeznek vissza. Az ő fáradságot nem kímélő gondoskodásának és orvosi munkájának köszönik a legtöbben — a természeti gyógyulás mellett — egészséget. És ha az igazgatóság épp oly lelkiismeretes fogja ezentúl kötelességét teljesíteni, mint a szeretetreméltó fürdőorvos, akkor ez a páratlanul nagyhatású, gyönyörű fürdő csakhamar nemcsak országos hírű, hanem világhírű is lesz.

Közigazgatás.

Terményfőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1908. augusztus 17.

Készáru 5 drágább, határidők állandók.

1908. októberi buza	11.27. 28
1908. májusi buza	—
1909. áprilisi buza	—
májusi rozs	—
1908. októberi rozs	9.27. — 28
1909. áprilisi rozs	—
októberi zab	8.21. — 22
1908. májusi zab	—
áprilisi zab	—
1909. májusi tengeri	7.17. — 18
1908. júliusi	—
1908. augusztusi tengeri	7.75. — 76
1908. augusztusi ropcsa	—

REGENY-USARNOK.

Az alpesi Vampyr.

76. Regény.

A mindinkább ébredő lélek azonban nyugtalanodni kezdett idegeiben; erővel lezárt szemei minden áron felnyitni igyekeztek, bármint vágyott is e sötét bizonytalanságbani maradásra, sokáig nem tartotta ki. Valami fény sértette szeméit a vékony pillák alatt.

Felnézett tehát s legnagyobb meglepetéssel látta, hogy fényesen kivilágított, aarnytól csillogó teremben van; nehéz fehér selyem aranyvirágokkal áttört kárpitu mennyezetes ágyban fekszik, selyem párnákon és takaró alatt; a falakról köröskörül gazdag redőzetű, arannyal áttört fehératlasz kárpitok függnek, a falagok s földre terített szőnyegek mind hasonló színűek, egyedül a kolosszális luszter, mely a mennyezetről csügg alá, van számtalan gyenge rózsaszín lampionokkal beaggatva; ágya mellett két remek szépségű barna spanyol pórlány ül, fantasztikus nemzeti spanyol öltözetben s ezek visszafójtott lélegzettel lesik ébredését. Szemben vele a terem tulsó oldalán, a kárpitok redői között, Amadeo életnagyságu olajfestményü arc képe függött.

Fájdalmas sóhaj szakadt fel a boldogtalan nő kebléből; remegő kézzel földte el szeméit, hogy ne lásson többet. Rémületében fogai összeverődtek s láz fogta el.

Érzé, hogy gyöngéd kéz simítja meg homlokát s egy dallamos szelid hang biztatólag szól hozzá. Feltekintett... Egyik volt a spanyol leányok közül, ki őt retentő helyzetében vigasztalni igyekezett.

Vilma sirva fakadt, kezeit tördelte s a panasz egész áradata ömlött ajkairól.

Hű ápolója egy pohár vizet nyújtott, melybe csillapító szer volt vegyítve. De a szerencsétlen nem akarta elfogadni, csak nagy kérés, rábeszélés és unozásra, melynek már ellentállni nem bírt, érintette ajkaival a pohár tartalmát.

A másik spanyol leány e közben szomorúan lecsüggesztett fővel némán, részvétlenül ült saját fájdalmába merülve s nem törődött azzal, a mit látott.

— Oh erősítse meg magát signora! esengett a leány kezeit összetéve, míg könnyes szemekkel hajolt Vilmához, kinszenvedését látnom szinte elviselhetetlen, — nem használ az semmit, rabságát ez által meg nem könnyebbiti, menekülést ez által nem eszközölhet. Legyen erélyes és igyekezzék belétalálni magát sorsába, mely már elviselhetetlennek látszik, még is el kell azt viselnie. Türelemmel, szinlelt megadással könnyíthet helyzetén, tuljárhat a Don eszén, mert őnt szereti.

— De ha nem menekülhetek, rebegé Vilma faldokló zokogással.

— Az igaz, hogy most nem menekülhet, mert oly helyen van, honnét még a sóhajás sem hatolhat a felvilágba; a föld mélyén, a köszikla kebelében. Mit használ vele, ha agyonsírja magát és ágyba szegzett beteggé lesz; a fiatal erő és élet nem hal ki gyötrött testéből, nyomorultul bár, de élni fog, s még annyit sem tehet saját érdekében. Szedje össze magát, gondoljon a távoli menekülésre, mely önnek egykor sikerülni fog. Gondoljon a bosszura, mely oly gyönyörteljes, édes és minden veszteséget kárpótolni képes.

— Oh, engem a bosszuvágy nem támaszt életre, sóhajta Vilma csüggedten. En csak menekülni óhajtok — bosszulni nem.

A spanyol leány kétkedőleg rázta dus hajzatu fejét.

(Folyt. köv.)

Telefon 210. Teleton 210.

Földes Sándor

elektrotechnikai vállalata

Debreczen nagytrafik udvar.

Legolcsóbban és szakszerűen készit villamos világítási-erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és évi jó karban tartását, valamint minden e szakmába vágó legkomplikáltabb munkát.

Dr. Kardos Samu és Dr. Gábor Jenő

Társ-ügyvédi irodája

f. évi augusztus 16-tól kezdve Ipar és Kereskedelmi Bank Piacz-u. 58. sz. a. palotájában I. emelet 14. ajtó szám alatt van.

LÁSZLÓ ZSIGMOND állatorvosi-rendelő

irodája

nagy és kis állatok részére
Csapó-utca 30. sz.

Telefon 558. szám.

Nyelv és Irodalmi Intézet

Debreczen, Piacz u. 9. szám.

Előleges értesítés.

Tisztelettel hozzuk a t. közönség tudomására, hogy intézetünket f. év szeptember hó 3-án megnyitjuk és beiratásokat már most elfogadunk fentjelzett helyiségekben.

a) Nyelvtanfolyamokra: német, angol, francia, olasz, esetleg magyar nyelvre.
b) Német, francia, angol, olasz kereskedelmi levelezésre.

c) A világirodalom történet, művészettörténet és esztétikára.

A nyelvtanfolyamokat a Berlitzmódszer szerint vezetjük, a tanítvány az első leckeórától kezdve a megtanulandó nyelvet hallja és beszéli. Nyelvtanáraik kiválóan képzett külföldi (ugyanazon nemzetbeli) tanérek. A többi tanfolyamokon ugyancsak elsőrendű tanárok oktatnak.

Tandij havi 10 korona.

Magán és cserle-tanítás. Nappali és esti tanórák. Prospectusunkat ingyen és bérmentve küldjük.

Az igazgatóság.

Rose Dezső

ékszerész

Debreczen, Piacz-u. 55.

(Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.

DEUTSCHNÁL MINDENKOR FRISS

Valódi Karlsbádi kétszersült kapható.

Uj tölgyfa hordók

minden nagyságban kaphatók

Porjes Sámuelnél

Szifágy Sámlyón, saját házábanál.

Három fontos cikk!

Köszön!

Mész!

Mütrágya!

pontos szállításra legelőnyösebben megrendelhető:

Klár Andor

özégnél

bank- és áruüzlet, DEBRECZEN.

Miklós-utca 23. sz.

Telefon 445.

Telefon 445.

Bankosztály: Kedvező törlesztéses-, kötvény- és váltókölesönöket bonyolít.

A Harmat Crème

arczsépitő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrovidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mittesen) bőrbajokat. Kicsimítja a ráncosodni kezdő arczőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplac 31, a városházzal szemben.

Kaliczky Ernő

fodrász üzlete

Egyháztér 3. szám.

Nagytemplom mellett.

Hajdusági Bajuszpedrő

Szép a hajuz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRO-val.

Elismert legjobb különlegesség a hajuz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zselmentes növényi balzsamos anyagokból készült.

Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 8 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egysarva” gyógyszerház.

Telefon 496. sz.

Telefon 496. sz.

Legjobb órák,

legszebb ékszerek

szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debreczen, Piacz utca 42.

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piacz-u. 72.) által készíttetnek.

Szakzerű felvilágosítással, tervezzel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon 568. sz.

Telefon sz. 568.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Mennyasszonyi kelengye

szőnyeg és divatáruház.

Fürdő köpenyek, uszó ruhák, Gyapju és Pelüsch utazó Plaidek

nagy raktára!

10456/1908.

Árverési hirdetmény.

A nyulasi barakoknál levő kantinek helyiségeknek 1909. évi január hó 1-től kezdődő 3 (három) évi idő tartamra leendő bérbeadása céljából f. évi szeptember hó 11-én délelőtt 9 órakor a városház nagytanácstermében nyilvános szóbeli árlejtés tartatik.

Kikiáltási ára a jelenlegi évi bér 1035 korona.

Bánatpénz 55 korona, mely összeg az árlejtés megkezdése előtt Vecsey Imre főjegyző tárgyalási elnök kezéhez teendő le.

A vonatkozó szerződési feltételek a városi számvevőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1908. évi augusztus hó 6-ik napján.

A Városi Tanács.

Az építető és építő közönség figyelmébe.

A karczagi vasuti állomás mellett, a legmodernebb gépekkel berendezett

géptégla és cserépgyár

az elismert karczagi legtisztább agyagból gyártott kitünő minőségű cserépei: az összes debreczeni fakereskedésekben kaphatók, hol immendenkor 36 koronáért ezrenként, bármilyen mennyiségbe is beszerezhetők.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből üzedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékos levelet csatolni.

25 éves reform. fiatal ember, cipész iparos 1500 korona készpénzem van, házasság céljából megismerkednék oly nővel, kinek ugyanennyi készpénz hozománya van. Leveleket kérek a kiadóba „Párosan szép az élet” jelíggel.

Vén kert 65. számú ház eladó. Értekezni Bethlen u. 65.

Kiadó Honvéd u. 26. számú háznál 3 szoba mellékhelyiségekkel azonnal.

Eladó Honvéd u. 26. számú újonnan épült ház kedvező bankteherrel.

Jámber Zsigmond kártyos, szalagarnitúra behuzást, diványokat, matracokat, javításokat jutányosan vállalja. (Rákóczy) Meszena-u. 2.

Egy Singer varrógép és néhány festmény költözés miatt jutányosan eladó. Czim Vörösmarty-utca 24. első lakás.

8600 forintba becsült jövedelmező ház megvehető 3500 forinttal. Czim a kiadóba.

Sürgősen keresek szakképzett kerékpártó segédet mint üzletvezetőt. Értekezni lehet Baross-utca 15. szám. Farkasnál.

Egy 4-ik elemista fiúhoz, 6 ik gimnazistát keresek tanítás céljából. Jelentkezni lehet József kir. herceg-u. 21. sz. alatt az utcái lakásba.

A nagyerdőn egy butorozott szobát keresek. Dzim a kiadóba.

Esztergályos tanulónak egy fiu felvétetik Csapó u. 41. szám.

Eladó egy féderes könnyű stráfkocsi, egylovas, majdnem új. Olcsó ár. Vörösmarty utca 24 az első lakásban.

Vigyázzon! Uraktól levetett ósoka ruhákat igen tisztességes áron vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Figyelem! Figyelem!
Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását egy helyben, mint vidéken legutányosabbban eszközöl

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Villamos felszerelési cikkek, műszerek, kerékpárok és alkatrészei legolcsóbb bevásárlási forrása. Képes árjegyzék ingyen. Telefon: 168 szám. Nálam megrendelt villamos világítás és erőátvitelnél, csatlakozó vezetéket is rendezek be. Tanuló felvétetik.

Tetőcserép, olcsóbb, jobb, szebb a Kapható Fülöp műszerkereskedőnél Homokkert-utca 121.

Ha van pénze és szüksége van vászon, Canavász, Női ruha szövet, ág- és asztalterítő, szövet- és csipke függöny, futó és nagy szőnyegek, Paplany és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi- és női öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Jó karban lévő zongora eladó. Értekezni lehet Petőfi-tér 8. sz. alatt.

Egy zongora. Megvételre kerestetik egy használt rövid zongora. Jelentkezhetni a kiadóhivatalban.

Boros hordók használt és új minden nagyságban kaphatók. Új hordókról nagy vételével külön ajánlat. Péterfia 76.

Egy tanuló felvétetik Földes Sándor elektrotechnikai vállalatánál Nagytrafik-udvar.

Tüzifa cser, tölgy, bükk, gyertyán, vargafa vasuti kocsként, ölenként és felvágva kicsiben és nagyban kapható **Hegedűs Emilnél** Miklós-utca 7. szám.

Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház utca 2.

Jó családból való 3—4 gimnazistát teljes ellátásra felvesz intelligens uri család. Darabos-utca 54.

Kiadó lakás november 1 re 4 szoba, alkov, előszoba, gázlústerekkel felszerelve, hozzátartozókaival együtt Darabos-u. 5. szám. Értekezhetni ugyanott az emeleten.

Ugyes és szolid varrólányok felvétetnek Vanger Sándor és társánál Battyányi-utca 1.

Piacz-utca 72. szám alatti Lukács palotában egy szép nagy üzleti helyiség megfelelő pincze és mellékhelyiségekkel 1908. november 2 től kiadó. Értekezni ugyanott az ügyvédi irodában.

Eladó vaspénzszekrény Egy álló íróasztal alaku Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Csemege szállított korai termés, 5 kilogrammos kosarakban szállít Darvas Miksa szállító kivitele Teleky u. 104. Telefon 294.

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdús, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,

RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Üdit, gyógyít!

Orvosilag ajánlva.

Ivógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenede idült húrtájainál, húgykő- és fűvényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitünő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatója Buziásfürdőn.

Debreczeni főraktár Grünberger és Glück cégénél. Kapható fűszerüzletekben, drogeriákban és vendéglőkben.

Kerékpárosok el ne mulasszák **Debreczen és Vidéke** legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hirneves

Puch és Viktoria kerékpárok eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, acetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók. Kerékpár javítás, Zománcozás és Nিকেlezés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN,

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémia épületében.

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szinszappana.

Nyomatott Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. szám a főpostával szemben.